

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ യുദ്ധകാണ്ഡേ

॥ ത്രയസ്ത്രിംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| ത്രയസ്ത്രിംശഃ സർഗഃ ||

സരമയാ സീതായാഃ സാന്ത്യനം രാവണമായായാ രഹസ്യോദ്ഘാടനം
ശ്രീരാമാഗമനസംബന്ധിപ്രിയസംവാദസ്യ നിവേദനം തദീയവിജയസ്യ
സമർഥനം ച

സീതാം തു മോഹിതാം ദൃഷ്ട്വാ
സരമാ നാമ രാക്ഷസീ |
ആസസാദാമ വൈദേഹീം
പ്രിയാം പ്രണയിനീ സഖീം || 6.33.1 ||

മോഹിതാം രാക്ഷസേന്ദ്രണ
സീതാം പരമദുഃഖിതാം |
ആശ്വാസയാമാസ തദാ
സരമാ മൃദുഭാഷിണീ || 6.33.2 ||

സാ ഹി തത്ര കൃതാ മിത്രം
സീതയാ രക്ഷ്യമാണയാ |
രക്ഷന്തീ രാവണാദിഷ്ടാ
സാനുകൂലാ ദൃഢവ്രതാ || 6.33.3 ||

സാ ദദർശ സഖീ സീതാം
സരമാ നഷ്ടചേതനാം |

ഉപാവൃത്യോത്ഥിതാം ധ്വസ്താം
വധവാമിവ പാംസുഷു || 6.33.4 ||

താം സമാശ്വാസയാമാസ
സഖീന്ദ്രേഹേന സുവ്രതാം |
സമാശ്വസിഹി വൈദേഹി
മാ ഭൂത് തേ മനസോ വ്യഥാ |
ഉക്താ യദ് രാവണേന ത്വം
പ്രത്യുക്തം ച സ്വയം ത്വയാ || 6.33.5 ||

സഖീന്ദ്രേഹേന തദ് ഭീരു
മയാ സർവം പ്രതിശ്രുതം |
ലീനയാ ഗഹനേ ശൂന്യേ
ഭയമുത്സൃജ്യ രാവണാത് |
തവ ഹേതോർവിശാലാക്ഷി
നഹി മേ രാവണാദ് ഭയം || 6.33.6 ||

സ സംഭ്രാന്തശ്ച നിഷ്ക്ലാന്തോ
യത്കൃതേ രാക്ഷസേശ്വരഃ |
തത്ര മേ വിദിതം സർവ -
മഭിനിഷ്ക്ലമ്യ മൈമിലി || 6.33.7 ||

ന ശക്യം സൗപ്തികം കർതും
രാമസ്യ വിദിതാത്മനഃ |
വധശ്ച പുരുഷവ്യാഘ്രേ
തസ്മിൻ നൈവോപപദ്യതേ || 6.33.8 ||

ന ത്വേവം വാനരാ ഹന്തും
ശക്യാഃ പാദപയോധിനഃ |

സുരാ ദേവർഷഭേണേവ
രാമേണ ഹി സുരക്ഷിതാഃ || 6.33.9 ||

ദീർഘവൃത്തഭുജുഃ ശ്രീമാൻ
മഹോരസ്തുഃ പ്രതാപവാൻ |
ധൻവീ സന്നഹനോപേതോ
ധർമാത്മാ ഭുവി വിശ്രുതഃ || 6.33.10 ||

വിക്രാന്തോ രക്ഷിതാ നിത്യ -
മാത്മനശ്ച പരസ്യ ച |
ലക്ഷ്മണേന സഹ ഭ്രാത്രോ
കുലീനോ നയശാസ്ത്രവിത് || 6.33.11 ||

ഹന്താ പരബലൗഘാനാ -
മചിന്ത്യബലപൗരുഷഃ |
ന ഹതോ രഘവഃ ശ്രീമാൻ
സീതേ ശത്രുനിബർഹണഃ || 6.33.12 ||

അയുക്തബുദ്ധികൃത്യേന
സർവഭൂതവീരോധിനാ |
ഏവം പ്രയുക്താ രൗദ്രേണ
മായാ മായാവിനാ ത്വയി || 6.33.13 ||

ശോകസ്തേ വിഗതഃ സർവ -
കൽയാണം ത്യാമുപസ്ഥിതം |
ധ്രുവം ത്യാം ഭജതേ ലക്ഷ്മീഃ
പ്രിയം തേ ഭവതി ശൃണു || 6.33.14 ||

ഉത്തീര്യ സാഗരം രാമഃ
സഹ വാനരസേനയാ |

സന്നിവിഷ്ടഃ സമുദ്രസ്യ
തീരമാസാദ്യ ദക്ഷിണം || 6.33.15 ||

ദൃഷ്ടോ മേ പരിപൂർണാർഥഃ
കാകുത്സ്ഥഃ സഹലക്ഷ്മണഃ |
സഹിതൈഃ സാഗരാന്തസ്ഥൈ -
ർബലൈസ്ത്രിഷ്ടതി രക്ഷിതഃ || 6.33.16 ||

അനേന പ്രേഷിതാ യേ ച
രാക്ഷസാ ലഘുവിക്രമാഃ |
രാഘവസ്തീർണ ഇത്യേവം
പ്രവൃത്തിസ്തൈരിഹാഹൃതാ || 6.33.17 ||

സ താം ശ്രുത്യാ വിശാലാക്ഷി
പ്രവൃത്തിം രാക്ഷസാധിപഃ |
ഏഷ മന്ത്രയതേ സർവൈഃ
സചിവൈഃ സഹ രാവണഃ || 6.33.18 ||

ഇതി ബ്രുവാണാ സരമാ
രാക്ഷസീ സീതയാ സഹ |
സർവ്വോദ്യോഗേന സൈന്യാനാം
ശബ്ദം ശുശ്രാവ ദൈരവം || 6.33.19 ||

ദണ്ഡനിർഘാതവാദിന്ധയാഃ
ശ്രുത്യാ ഭേദയാ മഹാസ്വനം |
ഉവാച സരമാ സീതാ -
മിദം മധുരഭാഷിണീ || 6.33.20 ||

സന്നാഹജനനീ ഹ്യേഷാ
ദൈരവാ ഭീരു ഭേരികാ |

ദേരീനാദം ച ഗംഭീരം
ശൃണു തോയദനിഃസ്വനം || 6.33.21 ||

കൽപ്യന്തേ മത്തമാതംഗാ
യുജ്യന്തേ രഥവാജിനഃ |
ദൃശ്യന്തേ തുരഗാരൂഢാഃ
പ്രാസഹസ്താഃ സഹസ്രശഃ || 6.33.22 ||

തത്ര തത്ര ച സന്നദ്ധാഃ
സമ്പത്തി സഹസ്രശഃ |
ആപൂർയന്തേ രാജമാർഗാഃ
സൈന്ധവൈരദ്ഭുതദർശനൈഃ || 6.33.23 ||

വേഗവദ്ഭീർനദദ്ഭിശ്ച
തോയൗഘൈരിവ സാഗരഃ |
ശസ്ത്രാണാം ച പ്രസന്നാനാം
ചർമണാം വർമണാം തഥാ || 6.33.24 ||

രഥവാജിഗജാനാം ച
രാക്ഷസേന്ദ്രാനുയായിനാം |
സംഭ്രമോ രക്ഷസാമേഷ
ഹൃഷിതാനാം തരസ്വിനാം || 6.33.25 ||

പ്രഭാം വിസൃജ്യാതാം പശ്യ
നാനാവർണസമൃത്ഥിതാം |
വനം നിർഭഹതോ ഘർമേ
യഥാ രൂപം വിഭാവസോഃ || 6.33.26 ||

ഘണ്ടാനാം ശൃണു നിർഘോഷം
രഥാനാം ശൃണു നിഃസ്വനം |

ഹയാനാം ഹേഷമാണാനാം
ശൃണു തൂർയധ്വനിം തമാ || 6.33.27 ||

ഉദ്യതായുധഹസ്താനാം
രാക്ഷസേന്ദ്രാനുയായിനാം |
സംഭ്രമോ രക്ഷസാമേഷ
തുമുലോ ലോമഹർഷണം || 6.33.28 ||

ശ്രീസ്ത്യാം ഭജതി ശോകഘ്നീ
രക്ഷസാം ഭയമാഗതം |
രാമഃ കമലപത്രാക്ഷോ
ദൈത്യാനാമിവ വാസവഃ || 6.33.29 ||

അവജിത്യ ജിതക്രാധ -
സ്തമചിന്ത്യപരാക്രമഃ |
രാവണം സമരേ ഹത്യാ
ഭർതാ ത്യാധിഗമിഷ്യതി || 6.33.30 ||

വിക്രമിഷ്യതി രക്ഷഃസു
ഭർതാ തേ സഹലക്ഷ്മണഃ |
യഥാ ശത്രുഷു ശത്രുഘ്നോ
വിഷ്ണുനാ സഹ വാസവഃ || 6.33.31 ||

ആഗതസ്യ ഹി രാമസ്യ
ക്ഷിപ്രമങ്കാഗതാം സതീം |
അഹം ഭക്ഷ്യാമി സിദ്ധാർഥാം
ത്യാം ശത്രൗ വിനിപാതിതേ || 6.33.32 ||

അസ്രാൺയാനന്ദജാനി ത്യാ
വർതയിഷ്യസി ജാനകി |

സമാഗദ്യ പരിഷ്യാകൃതാ
തസ്യോരസി മഹോരസഃ || 6.33.33 ||

അചിരാൻമോക്ഷ്യതേ സീതേ
ദേവി തേ ജഘനം ഗതാം |
ധൃതാമേകാം ബഹുൻ മാസാൻ
വേണീം രാമോ മഹാബലഃ || 6.33.34 ||

തസ്യ ദൃഷ്ട്യാ മുഖം ദേവി
പൂർണചന്ദ്രമിവോദിതം |
മോക്ഷ്യസേ ശോകജം വാരി
നിർമോക്ഷിവ പന്നഗീ || 6.33.35 ||

രാവണം സമരേ ഹത്യാ
നചിരാദേവ മൈമിലി |
ത്വയാ സമഗ്രഃ പ്രിയയാ
സുവാർഹോ ലപ്സ്യതേ സുഖം || 6.33.36 ||

സഭാജിതാ ത്വം രാമേണ
മോദിഷ്യസി മഹാത്മനാ |
സുവർഷേണ സമായുക്താ
യഥാ സസ്യേന മേദിനീ || 6.33.37 ||

ഗിരിവരമദിതോ വിവർതമാനോ
ഹയ ഇവ മണ്ഡലമാശു യഃ കരോതി |
തമിഹ ശരണമഭ്യുപൈഹി ദേവി
ദിവസകരം പ്രഭവോ ഹ്യയം പ്രജാനാം || 6.33.38 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
യുദ്ധകാണ്ഡേ ത്രയസ്ത്രിംശഃ സർഗഃ ||